

چاپ پژوهشی درباره داستان‌های عرفانی کشف‌الاسرار

کتاب «شب‌نم و دریا»، اثر فریده داودی شامل پژوهشی در معرفی داستان‌های عرفانی کشف‌الاسرار توسط انتشارات سوره مهر منتشر و راهی بازار نشر شد.

کتاب «شب‌نم و دریا»، اثر فریده داودی شامل پژوهشی در معرفی داستان‌های عرفانی کشف‌الاسرار توسط انتشارات سوره مهر منتشر و راهی بازار نشر شد.

به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از روابط عمومی انتشارات سوره مهر، کتاب «شب‌نم و دریا»، اثر فریده داودی شامل پژوهشی در معرفی داستان‌های عرفانی کشف‌الاسرار به تازگی توسط انتشارات سوره مهر منتشر و راهی بازار نشر شده است.

«کشف‌الاسرار و عدّه‌الابرار» اثر رشیدالدین میبیدی است که در سال 520 ه.ق آن را تألیف کرده است. این گنجینه گران بهای زبان فارسی، در طور تاریخ این مرز و بوم تا به امروز، فراز و نشیب‌های بسیاری را طی کرده و احتمال می‌رود تا شناخته شدن همه ابعادش، راه درازتری را پیش رو داشته باشد. این کتاب، تفسیر قرآن است؛ هم به شیوه مفسران اهل سنت و هم بر مذاق اهل عرفان که می‌توان گفت در نوع خود بی نظیر و نخستین است.

برای شناخت مؤلف کشف‌الاسرار، کوشش‌های فراوانی توسط محققان ایرانی انجام گرفته است. ابوالفضل میبیدی شخصی است گمنام، که نزد اکثر قریب به اتفاق ارباب تراجم و شارحان احوال علما و مؤلفان و مفسران و عرفا، شناخته شده نبوده است. زیرا در هیچ یک از کتاب‌هایی که تا قرن یازدهم در شرح حال علما و مؤلفان و مفسران، فقها و محدثان، مشاهیر و بزرگان، ادیبان و عارفان و صوفیان نگاشته شده، از او ذکری به میان نیامده و حتی در کتاب‌هایی مثل معجم البلدان و الانساب با اینکه بعضی از علمایی را که دارای لقب میبیدی بوده‌اند ذکر کرده‌اند، از ایشان سخنی به میان نیاورده‌اند.

موضوع کشف‌الاسرار، تفسیر قرآن کریم است که در آن به آیات قرآن در سه بخش پرداخته شده است. در نوبت اول، مؤلف، ترجمه پارسی آیات را می‌آورد و در نوبت دوم قرآن را به شیوه تفاسیر اهل سنت با اتکا به احادیث و اقوال مفسران پیشین تفسیر می‌کند و در نوبت سوم به تأویل عارفانه آیات می‌پردازد. میبیدی خود در تفاوت میان تفسیر و تأویل می‌آورد: «فرق میان تفسیر و تأویل آن است که تفسیر علم نزول و شأن و قصه آیت است و این جز به توقیف و سماع درست نیاید و نتوان گفت الا به نقل و اثر و تأویل حمل آیت است بر معنی که احتمال کند و استنباط این معنی بر علما محذور نیست بعد از آنکه موافق کتاب و سنت باشد».

در کتاب «شب‌نم و دریا» غیر از معرفی منابع و مآخذ حکایت‌های کشف‌الاسرار در فصل سوم، در فصل اول به معرفی انواع و محورهای اساسی داستان‌ها و تبیین برخی محورها، چون محور عشق و تحلیل ویژگی‌های ادبی عرفانی میبیدی در ترجمه قرآن پرداخته شده است. فصل دوم، شامل حکایت‌ها و حکایت‌واره‌های نوبت سوم کشف‌الاسرار است که در خلال گزاره‌های تفسیری و تأویل‌های عرفانی این بخش پراکنده است و همین پراکندگی و درهم آمیختگی سبب شده است که برجستگی و تشخیص قابل ملاحظه‌ای نداشته باشند و از منظر توجه و تأمل مخاطبان دور بمانند. برای استفاده بهتر و بیشتر خوانندگان این قصه‌ها و دریافت ژرف تر مقاصد عرفانی میبیدی، این قصه‌ها از متن ده جلد کشف‌الاسرار استخراج و بر اساس نام شخصیت‌های محوری حکایت و کنش مرکزی آن نام‌گذاری شده است.